

5.3 POPRAVLJANJE POVEZAV V BIBLIOGRAFSKIH ZAPISIH

5.3.1 Povezovanje nepovezanih značnic

Ob vzpostavitvi normativne kontrole je veliko značnic v bibliografskih zapisih ostalo nepovezanih. Spoznamo jih po tem, da ob ažuriranju bibliografskega zapisa v direktoriju vidimo tudi podpolja za značnico (ki jih ni možno ažurirati), ter po manjkajoči identifikacijski številki normativnega zapisa v podpolju 3. Pri povezanih značnicah podpolja za značnico v direktoriju niso vidna.

Postopek

1. V direktoriju bibliografskega zapisa se s kazalcem postavimo na podpolje 3 polja z nepovezano značnico, ki jo želimo povezati. Pritisnemo tipko in značnica se izpiše v podpolju 3.
2. Pritisnemo tipko . Izpiše se seznam značnic iz normativne baze od niza znakov, ki se je samodejno vpisal v podpolje 3, dalje.

Opozorilo:

Seznam je enak tistemu, ki se izpiše v normativni bazi podatkov (gl. ukaz BROWSE).

3. Nadaljnji postopek je enak kot v korakih 3 do 4 pri postopku v poglavju 5.2 *Vnos značnic v polja z normativno kontrolo.*

Če pri ažuriranju zapisa ne povežemo nepovezanih značnic, se nam za značnice, ki so že v normativni bazi podatkov, ob shranjevanju zapisa izpiše sporočilo Za spodnje značnice obstajajo normativni zapisi, ki jih je možno povezati. Potrdimo s tipko . V ukazni vrstici se izpiše vprašanje Se želite vrniti v direktorij (D/N) ?. Za vrnitev v direktorij pritisnemo tipko . Če pritisnemo tipko , shranimo zapis z nepovezanimi značnicami.

Po več bibliografskih zapisov z enako nepovezano značnico lahko hkrati povežemo z ustreznim normativnim zapisom. To naredimo z ukazom *LINK/AUTHORS*, za kar je potrebno posebno pooblastilo.

Opozorilo:

Če bibliografski zapis prevzamemo iz baze podatkov WorldCat, moramo pred shranjevanjem zapisa vse značnice, ki se prenesejo v polja pod normativno kontrolo, povezati z normativnimi zapisi.

5.3.2 Prevezovanje značnic

Značnice v bibliografskih zapisih lahko prevezujemo na ustrezne normativne zapise:

- med delom v bibliografski bazi podatkov,
- med delom v normativni bazi podatkov (če imamo uporabniško ime).

Za prevezovanje je na voljo več različnih postopkov.

Prevezovanje uporabljamo pri popravljanju napačno povezanih značnic v bibliografskih zapisih, kar pomeni, da je v podpolju 3 vpisana identifikacijska številka napačnega normativnega zapisa. Na primere napačno povezanih značnic lahko naletimo pri pregledovanju in ažuriranju zapisov v bibliografski bazi podatkov ali pri delu v normativni bazi podatkov (gl. tudi poglavje 5.5.5 *Razdruževanje normativnih zapisov*).

Prevezovanje v bibliografski bazi podatkov

V bibliografski bazi lahko prevezujemo,

- ko ažuriramo bibliografski zapis (gl. *Postopek 1*);
- z ukazom *LINK/AUTHORS*, če je več bibliografskih zapisov z enako napačno povezano značnico in imamo ustrezno pooblastilo (gl. *Postopek 2*).

Postopek 1

1. V direktoriju bibliografskega zapisa se s kazalcem postavimo na podpolje 3 polja z napačno povezano značnico. Pritisnemo tipko in izpiše se vsebina podpolja 3.

Opozorilo:

Če se značnica v bibliografskem zapisu razlikuje od enotne značnice v normativni bazi podatkov, v podpolju 3 pa je identifikacijska številka pravega normativnega zapisa, vsebine polja ni treba popravljati. Dovolj je, da ponovno shranimo bibliografski zapis, in program bo značnico samodejno popravil.

Do takih primerov pride, če smo v normativnem zapisu popravili obliko enotne značnice, nismo pa shranili bibliografskega zapisa niti se medtem ni izvedlo usklajevanje bibliografske baze podatkov z normativno.

2. Zbrišemo identifikacijsko številko napačnega normativnega zapisa. Če poznamo identifikacijsko številko pravega normativnega zapisa, jo vpišemo in pritisnemo tipko . V nasprotnem primeru sledimo korakom 2 do 4 pri postopku v poglavju 5.2 *Vnos značnic v polja z normativno kontrolo*.

Opozorilo:

Tista podpolja polja za značnico, ki niso pod normativno kontrolo, popravljamo ročno (npr. koda za vrsto avtorstva).

Postopek 2

1. Napačno povezane značnice prevežemo z ukazom *LINK/AUTHORS* (gl. ukaz *LINK/AUTHORS*).

Prevezovanje v normativni bazi podatkov

V normativni bazi podatkov lahko prevežemo polja za značnice v bibliografskih zapisih na drug normativni zapis z uporabo ponovljivega polja za prevezave 990 – *Prevezave*. To storimo tako, da polje 990 dodamo v normativni zapis, s katerim so povezani napačni bibliografski zapisi. V polje vnesemo identifikacijske številke bibliografskih zapisov, ki jih je treba prevezati, ter identifikacijsko številko normativnega zapisa, na katerega jih želimo prevezati.

Ta način prevezovanja izberemo, kadar je treba prevezati sorazmerno malo bibliografskih zapisov. Omogoča, da se ob naslednjem avtomatskem usklajevanju bibliografskih in normativnih zapisov bibliografski zapisi samodejno prevežejo na ustrezne normativne zapise. Usklajevanje vzajemne baze podatkov se izvaja vsako noč, usklajevanje lokalnih baz pa občasno.

Če samodejne prevezave ne želimo, se ravnamo po navodilih iz poglavja 5.5.5 *Razdruževanje normativnih zapisov* ali iz prejšnjega poglavja *Prevezovanje v bibliografski bazi podatkov*.

Polje 990 lahko dodamo samo v tiste normativne zapise, ki si jih ni prisvojila katera druga knjižnica z ukazom *ADOPT*.

Normativne zapise z enim ali več polji 990 lahko še vedno ažuriramo. Dodamo jim lahko tudi nova polja 990 ali nova podpolja 990b (identifikacijske številke dodatnih bibliografskih zapisov, ki jih je treba prevezati). Po uskladitvi zapisov v vzajemni bazi podatkov vsebine obstoječih polj 990 ne brišemo ali spreminjamo, razen v primeru napačnega vnosa. Če bi polja 990 brisali, se namreč ne bi mogla izvesti (občasna) sinhronizacija v lokalnih bazah podatkov.

Bibliografske zapise lahko normalno povezujemo z normativnimi zapisi, ki vsebujejo polja 990.

Opozorilo:

Pri prevezovanju bibliografskih zapisov s pomočjo polja 990 moramo biti previdni, ker se bo prevezovanje v vzajemni in lokalnih bazah podatkov izvedlo samodejno.

Postopek

1. V bibliografski bazi podatkov poiščemo vse bibliografske zapise, povezane z normativnim zapisom, ki mu bomo dodali eno ali več polj 990.
2. Ugotovimo, kateri bibliografski zapisi morajo ostati z njim povezani.
3. Preverimo, ali so v normativni bazi podatkov že ustrezni normativni zapisi, s katerimi bomo povezali preostale – napačno povezane – bibliografske zapise. Če so, jih po potrebi dopolnimo (gl. poglavje 5.5.3 *Ažuriranje normativnih zapisov v normativni bazi*). Kreiramo manjkajoče normativne zapise (gl. poglavje 5.4 *Kreiranje normativnih zapisov*). Zabeležimo si njihove identifikacijske številke.

4. Zabeležimo si identifikacijske številke bibliografskih zapisov, ki jih bomo v nadaljevanju prevezali na drug normativni zapis ali zapise.
5. V normativni bazi podatkov poiščemo zapis, ki mu bomo dodali polje 990. Preselimo se v direktorij zapisa. Zapis ustrezno dopolnimo. Po potrebi popravimo enotno značnico, npr. dodamo ustrezne identifikacijske oznake.

Opozorilo:

Če značnica ni verificirana (tj. v podpolju 100b ni vpisana koda "a" – sprejeta), program za usklajevanje bibliografskih in normativnih zapisov ne bo izvedel spremembe značnice, ki smo jo naredili v polju 200.

Dodamo polje 990 – Prevezave.

V podpolje 990a vnesemo datum v obliki LLLLMMDD. Če namesto datuma vpišemo znak "*", se bo samodejno vpisal tekoči datum.

V ponovljena podpolja 990b vnesemo identifikacijske številke bibliografskih zapisov, ki jih želimo prevezati, v podpolje 990n pa identifikacijsko številko normativnega zapisa, na katerega jih želimo prevezati.

Če je treba bibliografske zapise prevezati na več različnih normativnih zapisov, polje 990 ponovimo.

6. S tipkama **PF1** **KP7** shranimo zapis.

Opozorilo:

Ob naslednji uskladitvi bibliografskih baz podatkov z normativno se bodo na normativne zapise, navedene v podpoljih 990n, samodejno prevezali vsi bibliografski zapisi, navedeni v podpoljih 990b.